BÀI GIẢNG: MỘT SỐ NỀN VĂN MINH PHƯƠNG TÂY THỜI KÌ CỔ - TRUNG ĐẠI
CHUYÊN ĐỀ: MỘT SỐ NỀN VĂN MINH THẾ GIỚI THỜI KÌ CỔ - TRUNG ĐẠI
MÔN: LỊCH SỬ 10
GIÁO VIÊN: THẦY NGUYỄN HOÀNG GIA PHÚC

MỤC TIÊU

✓ *Ôn tập kiến thức về nội dung Một số nền văn minh phương Tây thời cổ, trung đại.*

1. THÀNH TỰU TIÊU BIỂU CỦA VĂN MINH HY LẠP – LA MÃ THỜI CỔ ĐẠI

- Về chữ viết:

+ Sáng tạo ra hệ chữ cái A, B, C kế thừa và phát triển thành chữ La-tinh.

=> Nền tảng chữ viết theo hệ La-tinh hiện nay.

+ Chữ viết Hy Lạp – La Mã đơn giản, ngắn gọn, linh hoạt, mang tính khái quát hoá.

BẢNG CHỮ SỐ LA MÃ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX

10	50	100	500	1000
X	L	C	D	M

- Về văn học:

+ Phong phú, nhiều thể loại (sử thi, kịch, thần thoại,…) và đạt nhiều thành tựu lớn.

+ Nổi bật là sử thi I-li-át và Ô-đi-xê của Hô-me.

- Về triết học: chia làm hai trường phái chính

+ Triết học duy vật: gồm những đại diện tiêu biểu: Ta-lét, Hê-ra-clit,…

+ Triết học duy tâm: gồm những đại diện tiêu biểu: A-rit-xtot, Xô-crat, Pờ-la-tông,…

=> Triết học được xem là thành tựu rực rỡ của văn minh phương Tây.

=> Tạo nên cơ sở hình thành của Triết học châu Âu sau này.

- Về tôn giáo: Thiên Chúa giáo được lan toả mạnh mẽ, trở thành một trong những tôn giáo lớn trên thế giới.

- Về lịch pháp và thiên văn học: biết làm lịch dựa theo sự chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời.

- Về khoa học tự nhiên: Gắn liền với tên tuổi của các nhà khoa học nổi tiếng. Nhiều người đã tìm ra những định lí, định đề, tiền đề khoa học.

=> Những hiểu biết về khoa học được ứng dụng hiệu quả trong cuộc sống, là nền tảng của khoa học hiện đại.

- Về điêu khắc và kiến trúc:

+ Nhiều công trình kiến trúc, điêu khắc tinh xảo: đền Pác-tê-nông (A-ten, Hy Lạp), đấu trường Cô-li-dê (Rô-ma), tượng lực sĩ ném đĩa,…

+ Đạt tới trình độ cao, mang tính thực tế, tinh tế và tính dân tộc sâu sắc.

+ Là hình mẫu cho những tác phẩm văn học, nghệ thuật của châu Âu trong các giai đoạn sau (thời Phục hưng, cận đại, hiện đại).

=> Ý nghĩa: Thành tựu văn minh Hy Lạp – La Mã là cơ sở đầu tiên của nền văn minh phương Tây sau này.

2. THÀNH TỰU TIÊU BIỂU CỦA VĂN HOÁ PHỤC HƯNG

***Khái niệm Phong trào Văn hoá Phục hưng:**

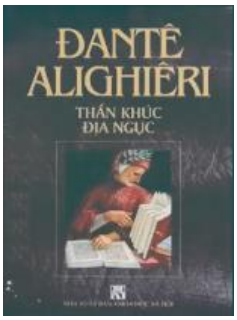
- Thời gian: thế kỉ XV – XVII.

- Là một trào lưu văn hoá của giai cấp tư sản nhằm phục hưng lại những thành tựu và giá trị của văn minh Hy Lạp – La Mã cổ đại.

- Đặt nền tảng về văn hoá tinh thần, góp phần biến đổi xã hội.

***Thành tựu:**

- Về văn học: Có nhiều tác phẩm tiêu biểu

Thần khúc địa ngục (A. Đan-tê)

Đôn Ki-hô-tê (M. Xéc-van-téc)

- Về triết học:

+ Phê phán triết học duy tâm, lên án chế độ phong kiến, đề cao trí thức và lí trí của con người.

+ Đại diện tiêu biểu: Mi-chen đơ Mông-ten-nhơ (Pháp), Ê-ra-xmơ (Hà Lan), La Ra-mê (Pháp)…

- Về khoa học:

Cô-péc-ních sáng tạo ra Thuyết nhật Tâm

Ga-li-lê – cha đẻ của nền khoa học cận đại

- Về nghệ thuật: Tiêu biểu là các tác phẩm:

Thánh đường Santa Maria Fiore

***Ý nghĩa của các thành tựu văn minh thời Phục hưng**

- Lên án, chấm biếm Giáo hội Thiên Chúa giáo đương thời, đả kích tầng lớp quý tộc phong kiến.

- Đề cao giá trị con người và quyền tự do cá nhân. Đòi quyền tự do hành động, đề cao tình cảm thực, ca ngợi tình yêu tự do.

- Đề cao chủ nghĩa duy vật, khoa học, tiến bộ, coi trọng các ngành khoa học tự nhiên, các phương pháp thực nghiệm và gắn với các cuộc sống hiện thực.

***Kết luận:**

Văn minh thời Phục hưng là một bước tiến lớn trong lịch sử văn minh ở Tây Âu:

- Là cầu nối từ văn hoá phong kiến sang văn hoá tư sản.

- Vừa là cơ sở, vừa là giai đoạn khởi đầu của văn minh Tây Âu thời cận đại.